

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

EPIDURINĖ ANESTEZIJA GIMDYMO METU: LIETUVOS MOTERŲ PATIRTYS IR ŽINIOS

Darbo autorės. Viltė RADAVIČIŪTĖ (IV kursas), Kotryna NARKUTĖ (IV kursas).

Darbo vadovės. Doc. dr. Saulė ŠVEDIENĖ, gyd. rez. Ieva BARTUŠEVIČIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Anesteziologijos ir reanimatologijos klinika.

Darbo tikslas. Ištirti nėščių bei gimdžiusių moterų nuomonę ir žinias apie epidurinę anesteziją, nustatyti žinių bei nuomonės sąsajas su demografiniais rodikliais bei epidurinės anestezijos gimdymo metu patirtimi.

Darbo metodika. Anoniminei internetinei apklausai vykdyti sudarytas klausimynas. Jame pateikti demografiniai klausimai (amžius, išsilavinimas, gyvenamoji vieta, ar turi sveikatos mokslų išsilavinimą). Respondenčių klausta, ar joms nors kartą gimdymo metu taikyta epidurinė anestezija, kur ieškojo informacijos apie epidurinę anesteziją, prašyta įvertinti savo patirtį skaitine išraiška nuo 1 (labai prastai) iki 5 (labai gerai). Taip pat buvo prašoma nurodyti faktorius, kurie turi daugiausiai įtakos pasitikėjimui epidurine anestezija gimdymo metu, ar rinktųsi epidurinę anesteziją gimdymo sukeliama skausmo malšinimui. Respondentėms pateikti 7 teiginiai-klausimai apie epidurinės anestezijos poveikį gimdyvei ir naujagimiui, prašyta teiginius suskirstyti atsakant TAIP/NE. Ryšiai tarp kintamųjų vertinti taikant *Chi* kvadrato (χ^2) testą, skirtumai vertinti kaip statistiškai reikšmingi, jei p reikšmė $<0,05$.

Rezultatai. Anketą užpildė 306 gimdžiusios ar besilaukiančios moterys, kurių amžiaus mediana – 32 metai. 81,4 % apklaustųjų ($n=249$) gyveno mieste, didžioji dalis (77,1 %) turėjo aukštąjį universitetinį išsilavinimą ($n=236$). Sveikatos mokslus studijavo 18,6 % apklausos dalyvių ($n=57$).

Bent kartą gimdymo natūraliais takais metu epidurinė anestezija buvo suteikta 54 % gimdžiusių respondenčių ($n=158$). Epidurinė anestezija statistiškai reikšmingai dažniau taikyta mieste gyvenančioms ($p=0.04565$), 22–31 m. amžiaus moterims, lyginant su vyresnėmis apklaustosiomis ($p=0.02442$). Svarbiausios informacijos apie gimdymo skausmo malšinimą epidurinės anestezijos metodu 72,8 % moterų klausė gydytojų ($n=115$), 27,2 % – pažįstamų ($n=43$), 25,3 % ieškojo socialiniuose tinkluose, forumuose, naujienų portaluose ($n=40$). Gimdymo metu taikytą epidurinę anesteziją aukščiausiai – 5 balais – vertino 57 % apklaustųjų ($n=90$). Dar 26,6 % moterų savo patirtį įvertino 4 balais ($n=42$). Prastai (1–2 balais) epidurinės anestezijos patirtį gimdymo metu įvertino tik 5,1 % apklausos dalyvių ($n=8$). Moterų pasitikėjimą epidurinės anestezijos taikymu gimdymo metu didintų medicinos personalo profesionalumas (91,1 %, $n=279$) bei ankstesnės teigiamos patirtys (41,5%, $n=127$). Skeptiškai vertinti epidurinę anesteziją skatintų medicinos personalo kompetencijos trūkumas (52,3 %, $n=160$), pažįstamų pasakojimai, patirtys (29,7%, $n=91$) bei baimė pakenkti vaisiui/naujagimiui

(26,8 %, n=82). Gimdymo metu epidurinę anesteziją skausmui malšinti užtikrintai rinkęsi 54,9 % apklausos dalyvių (n=168), tikrai nesirinktų – 18,3 % respondenčių (n=56). Nustatyta, kad epidurinę anesteziją dažniau rinkęsi tos moterys, kurioms gimdymo metu jau buvo taikyta epidurinė anestezija (78,5 %) lyginant su moterimis, kurioms minėta anestezija gimdymo metu nebuvo taikyta (27,4 %, $p < 2.2e-16$).

Apdorojus respondenčių atsakymus į žinių vertinimo klausimus suskaičiuota, kad moksliskai pagrįstų teisingų atsakymų mediana yra 5, vidurkis – 4,461 (SD \pm 1,26). Daugiausiai klaidų padaryta atsakant į klausimą, ar epidurinė anestezija gimdymo metu siejama su ilgalaikiu nugaros skausmu moteriai, – teisingą atsakymą pasirinko mažiau nei pusė, t. y. 38,2 % apklaustųjų (n=117). Daugiausiai teisingų atsakymų (6 arba 7) pateikė respondentės, kurioms jau taikyta epidurinė anestezija gimdant (25,3 %, $p=0.00348$) ir kurios anestezijos patirtį įvertino aukščiausiais – 4 arba 5 – balais (30,3 %, $p=0.001162$), bei moterys, kurios kito gimdymo metu šią procedūrą rinkęsi dar kartą (26,2 %, $p=0.0007239$).

Išvados. Dauguma moterų, kurioms gimdymo metu jau buvo taikyta epidurinė anestezija, rinkęsi šią procedūrą dar kartą (78,5 %) ir patirtį jos metu vertina gerai arba puikiai (83,6 %). Moterys, kurioms jau taikyta epidurinė anestezija gimdymo metu, taip pat kurios savo patirtį vertina labai gerai (4–5 balais), apie šios procedūros poveikį gimdyvei ir naujagimiui turi daugiau žinių.

Raktažodžiai. Epidurinė anestezija; gimdymo skausmo malšinimas; regioninės anestezijos įtaka moterų ir naujagimio sveikatai.